Europski parlament
2014-2019

Dokument s plenarne sjednice

B8-0173/2016 }
B8-0182/2016 }
B8-0184/2016 }
B8-0186/2016 }
B8-0190/2016 } RC1

3.2.2016

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 135. stavkom 5. i člankom 123. stavkom 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje prijedloge rezolucija sljedećih klubova:
Verts/ALE (B8-0173/2016)
ECR (B8-0182/2016)
S&D (B8-0184/2016)
PPE (B8-0186/2016)
ALDE (B8-0190/2016)

o stanju ljudskih prava, osobito krimskih Tatara, na Krimu
(2016/2556(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Andrej Plenković, Davor Ivo Stier, David McAllister, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Andrey Kovatchev, Jarosław Wałęsa, Anna Maria Corazza Bildt, Milan Zver, Lara Comi, Tunne Kelam, Bogdan Brunon Wenta, Michaela Šojdrová, Eva Paunova, Jaromír Štětina, Giovanni La Via, Ildikó Gáll-Pelcz, Marijana Petir, Ivan Štefanec, József Nagy, Sven Schulze, Pavel Svoboda, Luděk Niedermayer, Tomáš Zdechovský, László Tőkés, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Dubravka Šuica, Romana Tomc, Therese Comodini Cachia, Kinga Gál, Claude Rolin, Roberta Metsola, Inese Vaidere

u ime Kluba zastupnika PPE-a
Pier Antonio Panzeri, Elena Valenciano, Josef Weidenholzer, Victor Boştinaru, Arne Lietz, Jo Leinen, Knut Fleckenstein, Ana Gomes, Richard Howitt, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Nicola Caputo, Andi Cristea, Isabella De Monte, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Cătălin Sorin Ivan, Jeppe Kofod, Javi López, Krystyna Łybacka, Sorin Moisă, Victor Negrescu, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Carlos Zorrinho, Neena Gill
u ime Kluba zastupnika S&D-a
Mark Demesmaeker, Charles Tannock, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga, Tomasz Piotr Poręba, Geoffrey Van Orden, Zdzisław Krasnodębski, Monica Macovei, Kosma Złotowski, Jadwiga Wiśniewska, Karol Karski, Jana Žitňanská, Angel Dzhambazki, Ian Duncan, Arne Gericke
u ime Kluba zastupnika ECR-a
Petras Auštrevičius, Pavel Telička, Marietje Schaake, Marielle de Sarnez, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Martina Dlabajová, José Inácio Faria, Nathalie Griesbeck, Antanas Guoga, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Louis Michel, Urmas Paet, Robert Rochefort, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Valentinas Mazuronis
u ime Kluba zastupnika ALDE-a
Rebecca Harms, Heidi Hautala, Bodil Valero, Peter Eriksson, Tamás Meszerics, Bronis Ropė, Igor Šoltes, Davor Škrlec
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o stanju ljudskih prava, osobito krimskih Tatara, na Krimu
(2016/2556(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Istočnom partnerstvu, Ukrajini i Ruskoj Federaciji,

– uzimajući u obzir izvješća Misije za procjenu ljudskih prava na Krimu koju provodi Ured OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava i visoki povjerenik OESS-a za nacionalne manjine,

– uzimajući u obzir odluke Europskog vijeća (od 21. ožujka, 27. lipnja i 16. srpnja 2014.) o nametanju sankcija Ruskoj Federaciji kao odgovor na nezakonito pripojenje Krima,

– uzimajući u obzir „Izvješće o stanju ljudskih prava u Ukrajini – od 16. kolovoza do 15. studenoga 2015.” Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava,

– uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 68/262 od 27. ožujka 2014. naslovljenu „Teritorijalna cjelovitost Ukrajine”,

– uzimajući u obzir izvješće organizacije Freedom House naslovljeno „Sloboda u svijetu 2016.” u kojem se stanje političkih i građanskih sloboda na nezakonito pripojenom Krimu ocjenjuje kao „neslobodno”,

– uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je Ruska Federacija nezakonito pripojila Krim i Sevastopolj i tako prekršila međunarodno pravo, uključujući i Povelju UN-a, Helsinški završni akt, Memorandum iz Budimpešte iz 1994. i Ugovor o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu između Ruske Federacije i Ukrajine iz 1997.;

B. budući da su tijekom nezakonitog pripojenja Krima Ruskoj Federaciji u ožujku 2014. Ukrajinci, uključujući krimske Tatare, i ukrajinska vojska pokazali veliku hrabrost i odanost Ukrajini i mirno se usprotivili agresivnom činu pripojenja; budući da nekoliko međunarodnih organizacija i skupina boraca za ljudskih prava osuđuje činjenicu da je od okupacije i nezakonitog pripojenja poluotoka od strane Ruske Federacije početkom 2014. ozbiljno ograničena zaštita ljudskih prava;

C. budući da su zabilježena ciljana kršenja prava nad zajednicom Tatara, koja se u većini usprotivila ruskom pripajanju i bojkotirala tzv. referendum 16. ožujka 2014., osobito provedbom neodređenog i preširoko definiranog ruskog zakonodavstva protiv ekstremista u cilju zastrašivanja ili ušutkivanja protivnika; budući da ta kršenja prava uključuju otmice, prisilna nestajanja, nasilje, mučenja i izvansudska pogubljenja u kojima *de facto* vlasti nisu provele istragu ni pokrenule kazneni progon;

D. budući da je čelnicima krimskih Tatara, kao što su Mustafa Džemilijev, član ukrajinskog parlamenta Verhovne Rade, i Refat Čubarov, predsjednik Medžlisa, bio zabranjen dolazak

na Krim; budući da im je to trenutačno dopušteno, ali pod kaznom uhićenja; budući da je ruski sud izdao uhidbeni nalog za Mustafu Džemilijeva koji je ranije proveo 15 godina u sovjetskim zatvorima zbog svojeg zalaganja da se njegovu narodu omogući povratak u svoju domovinu na Krimu;

E. budući da su svim vjerskim zajednicama, uključujući i kršćanske crkve koje ne ovise o Moskvi, ograničene aktivnosti; budući da su te poteškoće posljedica strogih ograničenja slobode udruživanja, izvlaštenja, neproduživanja dokumenata i redovitih pretraga u preostalim prostorijama tih vjerskih organizacija;

F. budući da pojedinci koji su odbili uzeti rusko državljanstvo nakon pripojenja doživljavaju diskriminaciju i ozbiljne probleme u svim sferama političkog, društvenog i gospodarskog života;

G. budući da Rusija OESS-u, UN-u i Vijeće Europe, a pogotovo nevladinim organizacijama za ljudska prava i neovisnim novinarima, ograničava pristup na Krim; budući da je zbog nemogućnosti pristupa nadzor nad poštovanjem ljudskih prava i izvješćivanje o tomu na Krimu vrlo otežano;

H. budući da je cijela populacija krimskih Tatara, autohtonog krimskog naroda, 1944. prisilno deportirana u druge dijelove tadašnjeg SSSR-a i da do 1989. nisu imali pravo na povratak; budući da je 12. studenoga 2015. ukrajinska Verhovna Rada usvojila rezoluciju u kojoj deportaciju krimskih Tatara 1944. priznaje kao genocid i da je 18. svibnja proglasila Danom sjećanja;

1. ponavlja svoju čvrstu predanost suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine u njezinim međunarodno priznatim granicama te njezinom slobodnom i suverenom opredjeljenju za europski put; podsjeća na svoju strogu osudu nezakonitog pripojenja krimskog poluotoka od strane Rusije i na predanost Europske unije, njezinih država članica i međunarodne zajednice potpunoj provedbi politike nepriznavanja nezakonitog pripojenja Krima; također naglašava da je jedan od preduvjeta za ponovnu uspostavu suradnje s Ruskom Federacijom, što uključuje obustavu s tim povezanih sankcija, ponovna uspostava ukrajinske kontrole nad poluotokom;

2. oštro osuđuje neviđene razine kršenja ljudskih prava nad stanovništvom Krima, osobito nad krimskim Tatarima koji ne prihvaćaju nametnutu vladavinu tzv. lokalnih vlasti, posebno pod izgovorom borbe protiv ekstremizma i terorizma;

3. osuđuje stroga ograničenja slobode izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja, među ostalim i na tradicionalnim prigodnim događajima kao što su godišnjica deportacije krimskih Tatara za vrijeme Staljinova režima u Sovjetskom Savezu i kulturna okupljanja krimskih Tatara; naglašava da, u skladu s međunarodnim pravom, Tatari, kao autohtoni narod Krima, imaju pravo na održavanje i jačanje svojih zasebnih političkih, pravnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih ustanova; poziva na poštovanje Medžlisa kao legitimnog predstavničkog tijela zajednice krimskih Tatara i na suzdržavanje od bilo kakvog uznemiravanja i sustavnog progona njegovih članova; izražava zabrinutost zbog kršenja njihovih prava i sloboda u pogledu imovine, zastrašivanja i zatvaranja, kao i nepoštovanja njihovih građanskih, političkih i kulturnih prava; s jednakom zabrinutošću

primjećuje ograničavajuće uvjete za ponovnu registracije medijskih kuća, kao i za organizacije civilnog društva;

4. poziva ruske i *de facto* lokalne vlasti da djelotvorno, nepristrano i transparentno istraži sve slučajeve nestajanja i mučenja osoba kao i kršenja ljudskih prava od strane policije i paravojnih snaga aktivnih na Krimskom poluotoku od veljače 2014.;

5. podsjeća da Ruska Federacija kao okupacijska sila ima odgovornost da zajamči sigurnost cjelokupnog stanovništva i poštovanje ljudskih, kulturnih i vjerskih prava autohtonih Tatara i svih drugih manjina na Krimu te da poštuje pravni poredak na Krimu;

6. podsjeća da je institucijama i neovisnim stručnjacima iz OESS-a, Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe bio u potpunosti ili djelomično uskraćen pristup na Krimski poluotok te da im je stoga, unatoč njihovim ovlastima za obavljanje takvih aktivnosti na Krimu, bio onemogućen nadzor nad stanjem ljudskih prava;

7. poziva vlasti Ruske Federacije i *de facto* vlasti na Krimu, koje su obvezane međunarodnim humanitarnim pravom i međunarodnim pravom o ljudskim pravima, da međunarodnim institucijama i neovisnim stručnjacima iz OESS-a, Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe, kao i svim nevladinim organizacijama za ljudska prava i medijske kuće koje žele doći na Krim te procijeniti stanje i izvijestiti o njemu, omoguće nesmetan pristup na Krim; poziva Vijeće i Europsku službu za vanjsko djelovanje da izvše pritisak na Rusiju u tom pogledu; pozdravlja odluku glavnog tajnika Vijeća Europe o slanju svojeg posebnog predstavnika za ljudska prava na Krim jer je to bio prvi posjet nakon ruskog pripojenja te se očekuje da će se njime dobiti novi uvid u stanje na terenu; sa zanimanjem iščekuje njegove nalaze;

8. pozdravlja ukrajinsku inicijativu za uspostavu međunarodnog mehanizma za pregovore o ponovnoj uspostavi ukrajinskog suvereniteta na Krimu u formatu „Ženeva plus”, što bi trebalo uključivati izravni angažman EU-a; poziva Rusiju da započne pregovore s Ukrajinom i drugim stranama o okončanju okupacije Krima, da opozove embargo na trgovinu i energiju te da ukine izvanredno stanje na Krimu;

9. žali zbog prepreka s kojima se suočavaju čelnici Tatara pri povratku na Krim i zbog njihova progona, kao i zbog rastućeg i neprihvatljivog pritiska na druge članove Medžlisa; također žali zbog nezakonitog zatvaranja medijske kuće ATR koja ima istaknutu ulogu unutar zajednice krimskih Tatara; poziva Europsku komisiju da produlji nužnu financijsku pomoć koja je potrebna za sigurno funkcioniranje tog i drugih medija u egzilu u Ukrajini; smatra da je zatvaranje škola i razreda krimskih Tatara i ograničavanje korištenja jezikom ozbiljno ograničavanje osnovnih prava članova zajednice kao što je i činjenica da je ukrajinski uklonjen iz javnog prostora;

10. poziva na očuvanje višekulturne sredine na Krima i na puno poštovanje ukrajinskog, tatarskog i drugih manjinskih jezika i posebnih kultura;

11. žali zbog postupanja *de facto* uprave u cilju onemogućavanja rada Medžlisa krimskih Tatara, najvišeg izvršnog i predstavničkog tijela krimskih Tatara, zatvaranjem njegova sjedišta i oduzimanjem njegove imovine, kao i drugim činovima zastrašivanja;

12. osuđuje redovite napade na neovisne medije, novinare i aktiviste civilnog društva na Krimu; žali zbog toga što Ruska Federacija ukrajinskim građanima na Krimu prisilno nameće ruske putovnice; također osuđuje i praksu prema kojoj *de facto* vlasti stanovništvu Krima nameću rusko državljanstvo;

13. ponavlja svoju potporu odluci EU-a o zabrani uvoza robe podrijetlom s Krima osim ako je popraćena potvrdom o podrijetlu izdanom od strane ukrajinskih vlasti, kao i potporu restriktivnim mjerama koje se odnose na izvoz određene robe i tehnologije, ulaganje, trgovinu i usluge na Krimu; poziva Vijeće da nastavi s provedbom tih sankcija do završetka procesa potpune reintegracije Krima u pravni poredak Ukrajine;

14. poziva Rusku Federaciju da istraži sve slučajeve mučenja zatvorenika nezakonito lišenih slobode na Krimu, da oslobodi zatvorenike među kojima su Oleg Sencov i Oleksandr Kolčenko, kao i zamjenik predsjednika Medžlisa Ahtem Čiigoz, Mustafa Degermendži i Ali Asanov koji su uhićeni na Krimu jer su mirno prosvjedovali protiv okupacije te da im zajamči siguran povratak u Ukrajinu; poziva Rusku Federaciju da okonča politički motivirane progone disidenata i građanskih aktivista; osuđuje njihovo naknadno odvođenje u Rusiju i prisilno dodjeljivanje ruskog državljanstva;

15. osuđuje militarizaciju Krimskog poluotoka koja ima vrlo nepovoljan utjecaj na gospodarski i socijalni život, kao i prijetnje Rusije da će rasporediti nuklearno oružje na Krimu, što predstavlja ozbiljnu prijetnju regionalnoj, europskoj i svjetskoj sigurnosti; ponavlja svoj poziv za povlačenje svih ruskih snaga s Krima i iz istočne Ukrajine;

16. naglašava da bi se gospodarska suradnja, kao i nabave robe i usluga između Ukrajine i privremeno okupiranog Krimskog poluotoka, trebala odvijati unutar pravnog okvira Ukrajine i da bi je trebale poštovati sve strane, čime bi se izbjegle sve negativne posljedice za stanovništvo Krima; poziva vlasti da, u slučaju nepoštovanja takvog ponašanja, istraže i zaustave takva kršenja prava;

17. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog stanja zajednice LGBTI na Krimu, koje se znatno pogoršalo nakon ruskog pripojenja, kao i zbog represivnih mjera i prijetnji od strane *de facto* vlasti i paravojnih skupina;

18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, predsjedniku, vladi i parlamentu Ukrajine, Vijeću Europe, OSSS-u, predsjedniku, vladi i parlamentu Ruske Federacije te Medžlisu krimskih Tatara.